

De Groene Kaart van Almere - het werk van de landschapsarchitecten

	Object	Ontwerp	Aanleg	Landschapsarchitect	Ontwerp
1	Kavels FZ 70-77 bosaanleg	1972-1973	1972-1973	Hans Laumanns (techn. Van Wijlen)	Eerste bosaanleg in Almere, vooruitlopend op de plannen voor Almere. Ter afscherming van A6 en Muiderweg (nu: Havendreef, Beginweg en Muiderweg). Motief beschutting (1° kern in de luwte leggen) en geluidhinderbestrijding (op basis van onderzoeksgegevens, vooruitlopend op Wet Geluidhinder van 1979) Initiële beplanting op begreppeld land dat net ontgonnen is ; Gevarieerde beplanting, ruimtelijk gecompliceerd) (De hoofdroute van Hollandse Brug naar Almere-Haven door het Kromslootpark en het bos op de kavels FZ 71-75 en de fietspadenontsluiting in het bos zijn in 1976-1977 gerealiseerd naar ontwerp van Jan Wouter Bruggenkamp)
1a	Beginbos	1972-1973	1973	Hans Laumanns	Met de aanleg van de Havendreef is het bos opgedeeld.
1b	Vroege Vogelbos	199?-??		Reinier Nijland?? (Gem.)	Verdere inrichting in verband met de functieontwikkeling, vooral van het schoolbiologie en natuureducatiecentrum het (oude) Eksternest, (zie Hans Warrink e.a.)
1c	Natureiland/Waterhout	1982/83 198?-9?	1983-1986 ??	(Alle Hosper) Ruud van den Bosch (Pba)	Uitwerking van het plan van het Weerwater in 1982-83 door Ruud van den Bosch Bijzonder: <ul style="list-style-type: none"> Het Oor (busstation)ontsluiting ontworpen door Christiaan Zalm 1976-77; De infrastructuur en terreininrichting rond de A6 aansluiting Almere-Haven en Weerwater: ontwerp van John Fonk (verkeerskundige) en Jan Wouter Bruggenkamp en Ruud van den Bosch 1982-84;
2	Muiderstrand Zilverstrand	1972-1973	1972-74	Hans Laumanns	Almeerderstrand (buitendijks: vh Muiderstrand) en Muiderzand (binnendijks: nu Almeerderzand) werd 1972 als één plan ontworpen door Laumanns. Alleen het buitendijkse deel van het plan en de eerste fase van de ontsluiting en het parkeren op de dijk en binnendijks werd uitgevoerd. Zilverstrand: omgeving van 'De Kern' (RIJP kantoor buitendijks) ontwerp 1973 van Jan Wouter Bruggenkamp (stage) onder supervisie van Laumanns.
3	Kromslootpark - de waterstructuur - de parkinrichting	1973-1974 1975-1976	1974 1976-1977	Hans Laumanns (Pba) Christian Zalm (Pba)	Hans Laumanns ontwierp samen met Ernst-Jan Harmsen en Jan Kuik de waterstructuur van Almere-Haven en omgeving. Daarbij moest men rekening houden met de ondergrond van het pleistocene zand. Het gevaar van opbressen van de bodem van de watergangen en grachten door de hydrologische overdruk van het grondwater zodat de grondwaterstanden in het Gooi. Door het grillige ondergrondse reliëf ontstond een kronkelig patroon van grachten en watergangen
4	Muiderzand > Almeerderzand (binnendijks) Kampeerterrein Muiderzand	1971 1972-73 1975 1979??	Niet uitgevoerd Niet uitgevoerd 1975-1976	Evert Vermeer (AB-RIJP) Hans Laumanns (Pba) Alle Hosper (Pba) Giel ??? (stagiair)	Er zijn drie ontwerpen voor het Muiderzand gemaakt. Het zakelijke ontwerp van Evert Vermeer werd overruled door het ontwerp van Hans Laumanns, waarvan alleen het zuidelijke deel met een eerste parkeerterrein uitgevoerd werd. Uiteindelijk werd het inrichtingsplan van Alle Hosper uitgevoerd. Het was het eerste object van zijn hand in Almere, met bosbeplanting en heldere open ruimten en parkeerterreinen, ontsluiting met laanbeplanting. Later is onder zijn supervisie het kampeerterrein in het noordelijke deel van het Muiderzand door Giel ??? (stage) ontworpen en dat is ook uitgevoerd.

	Object	Ontwerp	Aanleg	Landschapsarchitect	Ontwerp
4a	Muiderzand Jachthaven en Woonbebouwing	1985 ??? 1992 ???	1985- ??? 1994 ???	(Buro Boiten: Hans Smit)	
!!!	AH Structuurschema Grachtenbestek Voorinplant Groene wiggen	1973-74		Hans Laumanns e.a.	In het Structuurschema Almere-Haven (1974) is de sterke hand van Hans Laumanns te herkennen: het ontwerp van het grachtenstelsel, het groene kader en de groene invulling. Na de 1 ^e fase zandopspuiting van Almere-Haven in 1971 (een strak vierkant) werd in 1973 een aanvullende zandopspuiting uitgevoerd langs de randen van de eerste zandopspuiting en in de westelijke reservering voor een latere uitbreiding vna Almere-Haven. Voor de voorinplant op de zandopspuiting werden grondverbeteringen uitgevoerd. De Oostelijke en Westelijke Groene Wiggen werden als parkgebied in het Structuurschema vastgelegd.
!!!	AH Voorinplant	1972-73	1973-1974	Hans Laumanns (techn. Van Wijlen)	Op de zandopspuiting van Almere-Haven werd een voorinplant aangelegd in de vorm van een hiërarchie van cirkelvormige beplantingsstroken om zo vroegtijdig beschutting tegen de gure pioniersomstandigheden te geven en al uitgegroeide beplanting te zijn tegende tijd dat er gebouwd zou worden. De meeste beplanting werd echter door het vorderende bouwfront weggevaagd. Kennelijk was de beplantingstructuur te autonoom, had te weinig relatie met de ruimtelijke structuur van de latere ontwikkeling van het bebouwd gebied en was ook als piepjonge beplanting te onopvallend in de vroege bouwjaren om als levend uitgangspunt van de ontwerpen van de buurten te dienen. De in de zelfde tijd aangelegde beplantingsstructuur op de westelijke reservering, die pas in de late jaren 1980 en jaren 1990 bebouwd werd, heeft zich in dat opzicht veel meer kunnen handhaven en laten gelden.
!!!	Zone tussen Almere-Haven en Almere-Stad	1976 ???	-	Paul Achterberg (stagiar)	Paul verkende voor Alle de inrichting van het gehele gebied tussen Almere-Haven en Almere-Stad: vogelvluchttekeningen.
!!!	Almere-Buiten voorinplant	1980-81	1981-1983	(Jaap Nip) Alle Hosper m.m.v. B&B Hein van Delft	Concept voor Almere-Buiten: dertien kamers in een groen raamwerk van bossingels, de aanleg anticiperend op de ruimtelijke ontwikkeling van Almere-Buiten: beschutting, robuust en duurzaam karakterbepalend voor de ontwikkeling van de kern. Een grote flexibiliteit biedend voor de invulling van de kamers. Gewenste functieontwikkeling dienen door omvorming en accommodatie inrichting van de bosstroken. Differentiatie. NB: door ziekte/sterfte van deel van de populierenopstanden van de eerste aanleg (1982??) was een herplant in 1983-1984 nodig!
!!!	Almere-Oost voorinplant	1981	----	Baljon, Bosch en Ophuis	Baljon c.s. ontwierpen als stage en afstudeerwerk een structuur bestaande uit een aantal bosgordels als voorinplant voor de ontwikkeling van Almere-Oost, de ruimte tussen de Hoge Vaart en de A27. Op de IFLA-conferentie in Canada Literatuur: Lodewijk Baljon, Jan-Willem Bosch en Hans Oude Ophuis (1981) <i>Almere-Oost</i> ; inrichtingsvoorstel voor een toekomstig stedelijk gebied. Afstudeerverslag LH Wageningen Bij de IFLA conferentie in Canada van 1982 kregen zij een prijs voor deze ontwerpstudie.
	Voorinplant Almere-Oost	1985-1986	???	Harm Post (stage)	Uitwerking van het concept van voorinplant met bosgordels voor Almere-Oost.
5	AH Oostelijke Groene Wig	1975-1976	1976-1978 ??	Lodewijk Wiegersma (ext) Hans Laumanns	De Oostelijke en Westelijke Groene Wiggen waren duidelijk aangegeven in het Structuurschema Almere-Haven.

	Object	Ontwerp	Aanleg	Landschapsarchitect	Ontwerp
					De plan voor de Oostelijke Groene Wig werd, na voorontwerp door Lodewijk Wiegersma, ontworpen door Hans Laumanns en uitgevoerd. Lastig bleek de dubbelrol van Laumanns als opdrachtgever en tegelijkertijd gedreven landschapsarchitect met eigen visie. Dat bleek concurrerend te werken!
5a	AH Sportpark De Marken		1976-77 ??	Hans Laumanns ? Uitwerking??	
5b	Vliegerpark		1979-80 ??	Hans Laumanns ? Uitwerking??	
6	AH Westelijke Groene Wig	1976-1978??		Hans Laumanns ? Uitwerking??	
6a	Wierdenpark Sportpark			??	
6b	Jeugdland + Tuingouw			??	
7	Waterlandse Bos (vh. 'Almeerderhout') (tussen Almere-Haven en de Hoge Vaart)	1974 1975-1978		Laumanns (van Wijlen en Verbeek) Christian Zalm	Drie fasen van ontwerp: <ul style="list-style-type: none"> • Van Wijlen, bosbouwkundig natuurgericht met 'vlinderroutes' • Verbeek: doorgaan op de zelfde leest • Zalm: Integrale planvorming: ruimtelijk, functioneel, ecologische en architectonisch <p>Christiaan Zalm gaf met een uitgebreide aanvullende bosbeplanting vorm aan de door Van Wijlen en Verbeek ontworpen eerste delen van de 'Almeerderhout': tussen Almere Haven en de Kempphaanweg. Tussen de Kempphaanweg en de Hoge Vaart ontwierp Zalm een ruimtelijk samenhangend gebied met bosvakken, lanen en voor bijzondere landbouw geschikte open ruimten. (Het huidige Stadslandbouwbedrijf maakt er goed gebruik van.)</p> <p>Daaropvolgend werd aan de noordzijde van het bos 'De Lange Wetering' gegraven. Een verrijnd ontwerp voor de oeverzone van de Hoge Vaart bevatte onder meer een 'aqua-camping' met beschuttende aarden wal rond de kom en kampeerplek ; enkele achter de oever gelegen waterpartijen in verbinding met de Hoge Vaart die als rustig en beschut paaigebied ecologisch van betekenis zijn ; de ontsluiting van de oeverzone middels een het 'Vier bruggen pad'.</p>
7a	De Kempphaan	1976-1986	1978-1986	Hans de Man, Christian Zalm, Marius Vrijlandt (AB)	De (eerste) Kempphaan komt voort uit een initiatief van Hans de Man (Pba) in 1976-77, om de alternatieve landbouw- en tuinbouw een plek te geven in Flevoland en in het bijzonder in Almere. Voorbeeldprojecten als 'De Kleine Aarde' in Boxtel en rapportages over de 'Alternatieve Landbouwmethoden' (PUDOC) en interesse in alternatieve technologie vormden mede het plan voor spuitvrije landbouwbedrijven in Zuidelijk Flevoland en een centrum voor educatie en demonstratie van alternatieve tuinbouw, met een uitmuntende staf en medewerkers: De Kempphaan. (Peter Ketel, Binda en Niers) De Kempphaan werd gevestigd op Kavel Fz58 aan de Kempphaanweg, bij de beheersschuur en beheerderswoning van de RIJP. In de jaren 1980 werden belangstellenden voor een cursus tuinieren door De Kleine Aarde doorverwezen naar De Kempphaan. De terreininrichting van De Kempphaan werd ontworpen door de landschapsarchitect Marius Vrijlandt van de Afdeling Bepantingen van de RIJP

	Object	Ontwerp	Aanleg	Landschapsarchitect	Ontwerp
					<p>Aan de noordzijde van De Kemphaan werd vervolgens het nationale centrum van de Volkstuinverenigingen gevestigd. Ook werd een kampeervoorziening 'De Trip' bij De Kemphaan gerealiseerd. Oorspronkelijk lag dit 'natuurkampeerterrein' (d.w.z. met minimale voorzieningen) aan de oostzijde van de Hoge Vaart aan de Watersnipweg (ontwerp van Bruggenkamp). Het werd echter in 1979-80 ?? gekraakt door woonwagenbewoners en daarom verplaatst naar de Kemphaan).</p> <p>De Kemphaan functioneerde tot 1086 voortreffelijk. Maar binnen een jaar na overdracht van De Kemphaan in 1986, van de RIJP aan de 'rechtsoptvolger' het Ministerie van Landbouw, werd het centrum gesloten...</p>
7b	De Waterlandse tuinen	1974-75	1975-76	D. Hoornsman (ext.)	
7c	Stadslandgoed De Kemphaan	1994-	1994-	Kees Hund	
7d	Braambergen (vuilstort)	1982-1986??	1984	Christian Zalm	
8	Weteringpark	1980-1982??	1982-	Christian Zalm	<p>Het Weteringpark ligt tussen de A6 en De Lange Wetering, De Lange Wetering is ontworpen en aangelegd in 1978-79. In eerste aanleg voor de waterhuishouding en als vaarverbinding tussen het grachtenstelsel van Almere-Haven en het Weerwater met de Hoge vaart. Begin jaren 1980 is De Lange Wetering over het traject (verlegde) Waterlandse Weg en De verbinding met het Gooimeer is door middel van een schutsluis gerealiseerd na de omlegging van de Gooimeerdijk in 1986-87 bij het centrum van Almere-Haven.</p>
8a	Kynologenclub Pampus	1982-1983	1982-1983?	Christian Zalm	<p>De KC Pampus was de eerste vestiging in het toekomstige Weteringpark. Terreininrichting ontwerp van Christian Zalm</p>
8b	Roeiclub en woonboten				<p>De Lange Wetering is in de vroege jaren 1980 nog verbreed over het traject van de Kemphaanweg (= (nieuwe) Waterlandse Weg) tot de Hoge Vaart en voorzien van een havenkom - 'werk met werk makend': door middel van kleiwinning. Daarmee werd ruimte geschapen voor het roeien en een roeiclub, bovendien ontstond er ruimte voor ligplaatsen voor woonboten.</p>
8c	Kasteel	1994-98 ??		onbekend	
9	Voorland met havens, surfstrand e. a.	1975-1988 ??			
10	Dijkpark en Begraafplaats	1975-1978	1976-1978	Christian Zalm	<p>Het ontwerp van Zalm voor de Begraafplaats aan de dijk in Almere-Haven is geïnspireerd op begraafplaatsen in Scandinavië en in het bijzonder de begraafplaats op de stadswal van Elburg.</p>
11	Park De Vijf Werven	1974-1976	1977-1980		
12	Overgooische Zoom	2011?? 2013	Niet uitgevoerd 2013	Boto van der Meulen Christiaan Pfeiffer	<p>Eerste ontwerp van Boto van der Meulen, waarin de waterpartij werd geïntroduceerd is niet uitgevoerd. Het gerealiseerde ontwerp van Pfeiffer is bijzonder door de lange en riant houten paden over het water, en de oeverafwerking met aanzienlijke hoeveelheid keien, oneigenlijk materiaal in een landschappelijke situatie, meer passend in een besloten tuin.</p>
13	Cirkelbos	1976-1976		Christian Zalm	
13a	Museumbos				
13b	'Laaglandbeek'	1992-93?	1994?	-	SBB Jan van den Bosch, aftappen kwelwater, zonder referentie aan ontwerp van het

	Object	Ontwerp	Aanleg	Landschapsarchitect	Ontwerp
					Cirkelbos van de hand van Christiaan Zalm
14	'Overvaart'-gebied Nu: Almeerderhout	1976-77	1977-78	Jan Wouter Bruggenkamp	Eerste Fase bosaanleg en gebiedsinrichting/ontstluiting
14a	Golfterrein 'Almeerderhout	1979 1986 1986-1987	Niet uingeve. 1986-1987	Hubert de Boer (ext) Jan Wouter Bruggenkamp Hein van Delft	Eerste ontwerp Ontwerptussenslag Tweede ontwerp
'14b	'Westerterp' pompstation	1982-83	1983-84	Jan Wouter Bruggenkamp J. Mulder (arch.)	Onderdeel van landschapsstructuurplan voor Overvaart
15	Kathedralenbos	1987-88	1988-1990	Erna ten Berge	(uitwerking Bosplan)
15a	De Groene Kathedraal	1985-86	1993 ??? 1988-1990	Marinus Boezem (De Hartog en Hosper) (Harm Post) Erna ten Berge ???	Inpassing in Kathedralbos (uitwerking Bosplan)
16	Buitenbos > Buitenhout	1980-81 1981-1989	1982-gefaseerd	1 Alle Hosper ontw. 1 ^e fase) 2 Hein van Delft	Eerste fase ontwerp beperkte zich tot: Met het uitkristalliseren van de omgeving: Almere-Buiten, A6 en ontwerp van de Tussenring' [SAW-5] heeft Hein van Delft de verdere aanleg ontworpen. De aanleg van het knooppunt A6/A27 nam begin jaren 1990 van de zuidoosthoek van het bos een stuk af. Programma: Karakteristiek: Literatuur , zie ook: Bruggenkamp, J.W.C., en J.W. Fonk (1983) Toelichting ontwerp stadsautoweg S.A.W. 5. ('Midden Ring' in Almere). Werkdocument 1983 - 233 Cds, RIJP Lelystad
16a	Sportpark Buitenhout	gefaseerd	gefaseerd	Hein van Delft??	Programma: eerste vestiging: manege. Later: andere sporten?? Karakteristiek:
17	Polderpark	1980-88	1983-1989	Hein van Delft	Bron: http://vriendenvanhetpolderpark.nl/page3.php Ontwerper: Hein van Delft Opdrachtgever: Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders Ligging: Almere Buiten Oppervlakte: 35 ha; lengte 1900 meter, breedte variërend van 120 tot 300 meter Jaar van ontwerp: 1980-1988, gefaseerd Jaar van aanleg: 1983-1989, gefaseerd Opgenomen voorzieningen: Grasvelden, laagte-vegetatiegebied, struwelengebied, aanlegplaats, visplaatsen, voetbal, tennis, volkstuinten, schoolwerktuinen, dierenweide, speelobjecten, sporthal, scholengemeenschap, buurthuis, basisschool. Karakteristiek: Door de contrasten tussen open polderlandschap, waterrijk laagte-vegetatiegebied en bos wordt het landschap dat de stad omgeeft daarbinnen ervaarbaar gemaakt. (zie ook : Tentoonstelling: <i>Het nieuwe stadspark, opvallende vormen en pakkende scenario's</i> , Rotterdam 1991)
17a	Sportpark Polderkwartier	1980-1988	1983-1989	Hein van Delft	

	Object	Ontwerp	Aanleg	Landschapsarchitect	Ontwerp
17b	Polderpark bij Molenbuurt	1984	1985-1989	Frank Cardinaal (ext.) Hein van Delft	???? Het prachtige eerste ontwerp voor het Polderpark bij de Molenbuurt was van Frank Cardinaal. Het werd niet geaccepteerd: vooral de vijver te duur en te stedelijk. Hein van Delft ging door met de principe opzet van het eerste plan, maar met een vervanging van het vijverbassin door een invulling met meer natuurlijke materialen: grondwerk, enkele brede sloten parallel in de lengterichting van het park. Een soort 'moeraspark' met elementen van het polderlandschap. Literatuur: 'Het Polderpak Central Park van Almere Buiten wordt dertig jaar' Uitgave: Vrienden van het Polderpark; 2013 Website: www.vriendenvanhetpolderpark.nl
18	Bouwmeesterpark	1980??			
19	Meridiaanpark	1992??	1992-93	Harm Veenenbos (ext.)	
20	De Kier	1998			
21	Evenaar	1988-1990	1990-	JanFrans de Hartog en Hein van Delft	Voortgaande gefaseerde functieontwikkeling en terrein inrichting / invulling.
22	Bosrand	1981-84	1982-86	Hein van Delft	Onderdeel van het raamwerk van Almere-Buiten, deel van de directe woonomgeving. transformatie door initiatieven door vestiging van 'Warmoezerij' en ontwikkeling andere functies
23	Oostrandpark	1981-84	1982-86	Hein van Delft	Onderdeel van het raamwerk van Almere-Buiten, deel van de directe woonomgeving.
24	Vaarttuinen	1978-1980		???	Vestiging tuinen in:????
25	Fluitbos > Oostvaardersbos	198??		Hein van Delft???	
26	Oostvaarderszone	1994??	1996??	Eddy Hendriks	Ecologische verbinding onder langs de Oostvaardersdijk tussen Oostvaardersplassen en het Wilgenbos
27	Wilgenbos	- 1973-1984 1993??	1968- 1978 1994??	Natuurlijke ontwikkeling Jan Wouter Bruggenkamp [+ Vincent Wigbels] Eddy Hendriks	Sinds het droogvallen van Zuidelijk Flevoland in 1968 natuurlijk ontwikkeld wilgenbos rondom een zuigput naast de Lage Vaart. Voorzieningen: Wandelroute met uitzichtpunt; natuurkampeerterrein Ecologische verbinding met Oostvaardersplassen
28	Lepelaarplassen	1972-1984 1993-1994	1968- 1973-gefaseerd 1994	Natuurlijke ontwikkeling Jan Wouter Bruggenkamp Eddy Hendriks	Sinds het droogvallen van Zuidelijk Flevoland in 1968 natuurlijk ontwikkeld wilgenbos op stortgrond rondom zuigputten. Voorzieningen: Wandel en fietsroutes met uitzichtpunt/vogelschermen. Utloup Almere-Stad en excursieterrein voor Natuurcentrum De Trekvogel bij het Gemaal De Blocq van Kuffeler. Planvorming werkgroep Lepelaarplassen Zie: 'Ontwerpschets Lepelaarplassen' (1983-84) Inrichting kwelzone, rietmoeras westzijde Lepelaarplassen <-> Natte graslanden Voor beschrijving en karakterisering: Literatuur: Riet Rijs (2013) Wetlands overbruggen dijken In: <i>Cultuurhistorisch Jaarboek Flevoland 2013</i> , 90-93 Uitgave: NieuwLand Erfgoedcentrum, Lelystad.
29	Natte graslanden	1993-1994	1994	Eddy Hendriks	Voor beschrijving en karakterisering: Literatuur: Riet Rijs (2013) Wetlands overbruggen dijken In: <i>Cultuurhistorisch Jaarboek</i>

	Object	Ontwerp	Aanleg	Landschapsarchitect	Ontwerp
					<i>Flevoland 2013</i> , 90-93-104 Uitgave: NieuwLand Erfgoedcentrum, Lelystad.
30	Noorderplassen	1973-1987 1984-85 1987-89	1976-gefaseerd 1985-87 1988-90	Jan Wouter Bruggenkamp Reinier Nijland Reinier Nijland	Zandwinning, water als aantrekkelijke bufferzone tussen Lepelaarplassen en Almere-Stad, oeverpark en bospark. Voorzieningen voor recreatie, ontwikkeling 'wonen aan het water' Oostkant van de Noorderplassen: strand e.a. Aanpassing bospark voor ontwikkeling 'wonen aan het water' Noorderplassen-Oost
30a	De Realiteit	1991 ??		Reinier Nijland???	Resultaat van de tweede ontwerpwedstrijd in 1991-92 van de Stichting 'De Fantasie'.
30b	Noorderplassen strand en watersport	1984-85	1986-87	Reinier Nijland	Oostkant van de Noorderplassen: strand e.a.
31	Vaartsluisbos	198?	198?-??	Alle Hosper	
32	Sportpark Fanny Blankers-Koen	??	??	??	
33	Leeghwaterplas en Hannie Schaft	1973 1984-86?? ??? 2012??	1973-74 ??? ???	Jan Wouter Bruggenkamp Paul de Maar Reinier Nijland Kees Hund (ext.)	Bruggenkamp ontwierp in 1973 de gelede vorm van de zuigplas op kavel BZ14. ZZW had zand nodig voor de brugopritten van de SW1 over de Hoge en de Lage Vaart. Later zijn deze ophogingen opgenomen in het ontwerp van de Stadsautoweg SAW-1 west [Hoge Ring] Literatuur: Zie: B. Stassen (2001) <i>Peetvaders van Almere</i> pp 57-60 ; Literatuur: Zie: B. Stassen (2001) <i>Bedacht en Gebouwd</i> . P.35 De Maar ontwierp het Hannie Schaftpark en het Bos der Onverzettelijken, aangrenzend ten zuiden van de Leeghwaterplas. Literatuur: Zie: B. Stassen (2008) <i>Het DNA van Almere</i> , p 90 Reinier Nijland ontwierp vervolgens de verdere inrichting en detaillering van de plas, in relatie tot Waterwijk en de verder inrichting van het Hannie Schaftpark. Kees Hund ingeschakeld voor het renovatieplan voor het Hannie Schaftpark ???
34	Ebenezer Howard park			André Peters,	Beschrijving van het planvormingsproces: Literatuur: Zie: Stassen (2008) <i>Het DNA van Almere</i> p. 95-97 Literatuur: Zie: Stassen (2001) <i>Bedacht en Gebouwd</i> . P. 26 en 95-97
35	Laterna Magica park			Reinier Nijland	
36	Weerwater	1972- 1975-1986 1982??-1984?? div		Teun Koolhaas Alle Hosper, Han Wezenaar Ruud van den Bosch Paul De Maar	Idee Masterplan Uitwerking zuidoever en Natuureilanden Uitwerking Boulevard ; uitzichttoren
36a	Teleski, horeca, haven en camping			Han Wezenaar	Programma accommodatie voorzieningen door Han Wezenaar
37	Lumière park			Alle Hosper Veenbos en Bosch (ext) De Maar ???	Literatuur: Zie: B. Stassen (2008) <i>Het DNA van Almere</i> , p 90
38	De Fantasie		1982-86	??	Resultaat van de eerste ontwerpwedstrijd in 1981-1982 van de Stichting 'De Fantasie'.
39	Het Spanningsveld	1980??	1980-81??	Christian Zalm	Parkstrook mt volkstuinen onder de 380 kV hoogspanningslijn
40	Annapark vh Bok De Korver				
41	Dr JM den Uyl park				

	Object	Ontwerp	Aanleg	Landschapsarchitect	Ontwerp
42	Beatrixpark	1978?? 1980??		Bureau B+B, Celine Nienhuis e.a.	
42a	Begraafplaats Almere-Stad	1980-81???		Jos Jacobs (B+B)	
42b	Sportpark Klein - Brandt				
43	Rie Mastenbroek Sportpark			Buro Vallen (ext?) ???	
44	Muzenpark			Paul de Maar	
45	Pampushout	1974-78 1977-79 1981-82 1986-1989 1992-93	1978-79 1982-84 1987-1989	Jan Wouter Bruggenkamp Han Wezenaar Jan Panhuysen Christian Zalm Han Wezenaar Erna ten Berge ??	Bruggenkamp: Idee (1974), vervolgens in ontwerp landschapsplan SAW-1 en ontwerp Structuurschema Pampushout (1977-78) met drie delen: zuid bos, midden recreatie en sport, noord bos en wonen in bos op termijn (ten behoeve van werkgroep PBa en AB) Panhuysen: Eerste fase: ontwerp bosparkgedeelte zuid Zalm: Tweede fase: ontwerp noordelijke bosaanleg [Zalm en Wezenaar ontwierpen een grootschalig sportpark voor het middendeel als onderdeel van bid voor Floriade 1992] Ten Berge: vervolg bosaanleg als uitwerking Bosplan Almere: uitbreidingen naar de IJmeer- en Oostvaardersdijk
45a	Manege Pampushout	??	??	??	
45b	Pampushout-noord	1981-82	1982-84	Christian Zalm	
45c	Pampushout recreatie Sportpark	1982	Niet uitgevoerd	Christian Zalm en Han Wezenaar	Literatuur: Zie: Stassen (2008) <i>Het DNA van Almere</i> p. 16
45d	Polder Garden of Love and Fire	1992-1993???	1994-95???	Daniël Libeskind	
45e	Verbindingen met Oostvaardersdijk			Erna ten Berge	Uitwerking Bosplan
46	Homeruspark	2010	2011-12	Thijs van Hees	
47	Cascadepark west en oost				
48	De Blocq van Kuffeler en Oostvaardersdiep	1962-1967	-1967	i.o.v. Zuiderzeewerken	Ontwerp van het gemaal: in 1967 Ir K.F.G. Spruit (arch) ext. Terreinaanleg en inrichting door ZZW/RIJP (AB) Woonbuurtje in late jaren 1980 vervangen door definitieve woningen en kantoor/ontvangstgebouw kreeg de functie natuureducatie/excursie Lepelaarplassen.

					Landschapsarchitecten die aan Almere werkten Intern: Hans Laumanns : 1972- AlmereHaven, vanaf zomer 1974 Hoofd projectgroep Almere-Haven + Almere-Buiten + projectleider van de drie IBA's e.a. Jan Wouter Bruggenkamp (1972-1988) OSA en Buitenruimte: Leegwaterplas + Noorderplasseengebied + Pampushout + Overvaart + SaW1 en SAW5 + A6 + e.a. Alle Hosper (1975-1986) OSA en Buitenruimte: Weerwater + Muiderzand + Buitenbos + e.a. Christian Zalm (1975-1986) en (2001-2008) te veel om op te noemen ... Paul de Maar (1976-1997) Almere-Stad + Weerwater
--	--	--	--	--	---

					<p>Jan Panhuysen (1977-1989) Pampushout + Almere-Stad (i.h.b. buurtgroen) André Peters (????-????) Almere-Haven + Almere-Stad Hein van Delft (1980-1997) Almere-Buiten ; de Buitenruimte Ruud van den Bosch (197??-1986??) Weerwater ; Inrichting Flevolijn ; A6 + Beginbos/Vroege Vogelbos Reinier Nijland (1979-) Almere-Stad: Waterwijk + Noorderplassen + Buitenruimte Gezien Huizinga (1982- 1986??) Almere-Buiten Celine Nienhuis (1982-1985 ???) Beatrixparkzuid? Den Uyl-plantsoen? Erna ten Berge (1985-1989) Buitenruimte: uitwerking Bosplan: Overvaart + Kathedralenbos</p> <p>William Jans (2000????) Boto van der Meulen (????) Hester Kersten (???) Ivonne de Nood (???) Etc. , etc., etc.</p> <p>Zie o.a.: Stassen (2008) Het DNA van Almere Stassen (2001) Bedacht en Gebouwd Stassen (2001) Peetvaders van Almere</p> <p>Extern: Dirk Hoornsman : (1974-75) Waterlandse Tuinen Bakker+Bleeker Divers : (1975-76) Beatrixpark + (1980-81) Almere-Buiten groenstructuur Hubert de Boer : (1978-79) Overvaart Golfterrein 1^e ontwerp B+B Jos Jacobs : (1980) Begraafplaats Almere-Stad Harm Veenenbos : (1991) Meridiaanpark Bleeker en Nauta : (2010) Route NS Oostvaarders-Oostvaardersbos/plassen Patricia Bijvoet : (2007-2008) Atelier Almere 2030 Kees Hund : div. natuurprojecten rond de A6 Lodewijk Wiegersma : (1975-76) AH Oostelijke Groene Wig + (199?) AS zuidoost</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>Stages en vervangende dienst Data nog checken!!!! Door de jaren heen landschapsarchitectuur stagiaires, afstudeerders en plaatsvervangende dienst o.a. : 1975 Marianne de Jong (studie naar het water in de Zuiderzeepolders) 1975 Lydia Coops 1976 Anton Bijlholt 1977 Paul Achterberg : studie tussengebied Almere-Haven/Almere-Stad (bij Alle) 1978 Pamela Rooney (USA) : beplantingsstudie (bij Chris en JW) 1979 Giel ????: kampeerterrein Muiderzand (bij Alle) 1980 Joy Dorst: SAW-1 oost en de boulevard van Stedenwijk (bij JW)</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>1981 Kim Shawcross (USA) studie Centrale Plas de eilanden (bij JW)</p> <p>1982 Agnete Deibjerg Christensen (DK) analyse Almere-Buiten en Waterwijk(Lstd (bij JW)</p> <p>1981 Lodewijk Baljon, Jan-Willem Bosch en Hans Oude Ophuis (concept Almere-Oost)</p> <p>1983 Lodewijk Baljon : Markerwaard op de kaart (met Alle)</p> <p>1984 Patricia Bijvoet (bij Chris)</p> <p>1983-84 Anne Nauta en Jan Nakken : afstudeerproject Gooimeer + Markerwaardprijsvraag</p> <p>1984 Bernadette Boumans (bij Alle)</p> <p>1984 Maaïke van Stiphout, e.a. (bij Alle)</p> <p>1985 Harm Post : Almere-Oost voorbereidende beplantingsstructuur + Kathedraal (bij Alle)</p> <p>1985 Annerie Van Daatselaar (Boskoop) (bij Kees Hund: niet aan Almere gewerkt)</p> <p>1985-86 Joanne Lijbers (Boskoop) (bij Kees Hund: niet aan Almere gewerkt)</p> <p>1985 Adriaan Geuze en Anja Guinee (ontwerpstudie begraafplaats Almere-Buiten)</p> <p>1985-86 Harm Veenenbos (vervangende dienst): studie Marken-Gouwzee (met JW)</p> <p>1988 Feargus McGarvey (Oostvaardersplassen Oost voor Kees Hund)</p> <p>1989-90 Michiel van Dongen (vervangende dienst) : Studie Landschap Middengebied Zuidelijk Flevoland + voorbereiding Tenstoonstelling Landschap op NieuwLand</p>
--	--	--	--	--	---